

ročník III.

pátek 23. června 2023

Z Bčova směrem ke Krkonošům

Milý čtenáři!

Jak ten čas letí!

Nejlíp je to prý vidět na dětech.

Já zase vidím, jak mi ubývají prášky...

Se začátkem prázdnin bude opět zprůchodněna stezka v Dolánkách

Práce na zpevnění skalní stěn nad frekventovanou stezkou podél Jizery v Dolánkách míří do finále. Hotovo bude na konci června.

Realizaci zajištění stability skalních stěn nad cyklostezkou v Dolánkách podél Malé Jizery a hlavního toku Jizery provádí firma STRIX Chomutov. S dokončením prací počítá na konci června. Se začátkem prázdnin tedy oblíbená stezka údolím Jizery směrem na Zrcadlovo Kozu opět bude sloužit veřejnosti.

V místě bylo provedeno kácení dřevin, byly odtěženy nestabilní bloky skalního svahu a vyčištěn akumulací prostor pod skalami.

V současné době se dokončuje lokální kotvení skalních bloků. Firma provádí kamenné kotvené podezdívky a instaluje postsanační geotechnický monitoring. Zajištění stability skalních stěn v Dolánkách u Turnova bylo podpořeno dotací z Operačního programu Životního prostředí. Město Turnov na něj získalo více než 2,3 milionu korun, zbývající částka byla pokryta z rozpočtu města.

Pohyb veřejnosti přímo v místě prací stále není možný s ohledem na bezpečnost. Lidé ale mají zájem zkoumat odtěžený geologický materiál. „Dočasný sběr aktuálně umožňujeme v hromadě vytěženého materiálu, která se nachází v prostorách bývalého koupaliště. Odvoz materiálu proběhne v příštím týdnu,“ uvedla k tomu tisková mluvčí Turnova Marcela Jandová.

„Upozornujeme, že případný sběr zkamenělin jinde než na deponované hromadě vytěženého materiálu by mohl být v rozporu se zákonem a hodnocen jako přestupek, protože paleontologické nálezy jsou chráněny zákonem o ochra-

ně přírody a krajiny. Při sběru by mohlo dojít k poškození lokalit zvláště chráněných druhů rostlin, k následné erozi, k uvolnění a pádu kamenů na frekventovanou cestu nebo k porušení funkce záchytných kamenných valů.“
(Marcela Jandová)

EXPONÁT MĚSÍCE ČERVNA – KŘIŠŤÁL O VELIKOSTI 210 X 120 X 100 MM

KŘIŠŤÁL

Velká Kraš, Jeseníky, Česká republika. Velikost: 210 x 120 x 100 mm
Severovýchodní část Českého masivu, především okolí Sobotína, lze považovat za evropsky významnou oblast alpských žil. V této oblasti jsou alpské žíly vyvinuté převážně v amfibolitech, a proto se v nich „krystalové sklepy“ s obrovskými krystaly křemene nevyskytují. Přesto v Jeseníkách nalezneme jedno místo, kde se obří krystaly křišťálu nacházejí. Jedná se o ložisko křemene Velká Kraš, o němž pochází první písemná zmínka již z roku 1509, kdy především křišťálové krystaly používala sklárna u Kobylé nad Vidnavkou. S přestávkami se křemen těžil pro různé provozy až do první světové války, kdy byla těžba z odbytových důvodů, ale také z důvodu zvýšených nákladů daných hloubkou těžby, zastavena. Po roce 1925 se těžil křemen už jen příležitostně a používal se dokonce jako štěrk a zčásti jako přísada do žáruvzdorných výrobků vidnavské šamotárny. Po druhé světové válce už došlo pouze k průzkumu a pokusné těžbě, které skončily neúspěšně.

V lokalitě se nacházejí dvě pegmatitové / křemenné žíly o délce 30-40 a 60 metrů a maximální mocnosti 4 a 14 metrů. Z mineralogického hlediska proslulo ložisko výskytem až 75 centimetrů velkých krystalů křemene, křišťálu a zá-hnědy v puklinách žilného křemene. Křišťály dosahovaly drahokamové a optické kvality. Podle výpočtu zásob z šedesátých let minulého století zbývá na ložisku ještě 67 tisíc tun křemene o vysoké čistotě, z toho na drahé kameny připadá 335 tun. Po roce 2000 obec Velká Kraš projevila zájem o těžbu a v roce 2017 báňský úřad stanovil dobývací prostor k těžbě. Zatímco ještě v roce 2017 vedení Velké Kraše zvažovalo, že bude křišťál těžit samotná obec, to současně to odmítá. Zatím neúspěšně hledá možného investora. Možná se tak naše největší ložisko křemene otevření nedočká a zůstane zakonzervované pro budoucí generace. Krystal křišťálu na fotografii pochází z ložiska Velká Kraš, a tak se můžete pokochat nádherou, která se tam pravděpodobně v zemi stále ukrývá. (MČRT)

Karouškův Totem civilizace zpět v Turnově

Koncem minulého týdne se novou dominantou atria Muzea Českého ráje v Turnově stala impozantní kovová plastika Valeriána Karouška, předního poválečného sochaře a mimořádně talentovaného horolezce v jedné osobě, kterou našemu muzeu laskavě zapůjčil vlastník díla, Oblastní galerie v Liberci.

Sochu i její nový podstavec dopravil do muzea historický exemplář nákladního automobilu Praga V3S z roku 1953, který dobou své výroby paradoxně předčil stáří samotného díla.

Myšlenka symbolického návratu díla do Turnova se zrodila z jednání ředitele muzea Jana Prostředníka a předchozího vedení Oblastní galerie; stávající ředitel instituce Filip Suchomel pak potvrdil dlouhodobou zápůjčku díla do konce roku 2027.

Monumentalita třímetrového objektu předurčila jako nejvhodnější místo pro jeho osazení atrium muzea, kde výrazný objekt vyzní nejen jako vizuálně atraktivní středobod celého areálu, ale zároveň jako důstojné a lákavé pozvání do útrob horolezecké expozice, kam jako dílo jednoho z předních představitelů českého pískovcového lezení přirozeně vede kroky návštěvníků.

Sochař Valerián Karoušek (1929 v Turnově – 1970 pod Huascaránem) se nejprve učil zámečnickem v Mladé Boleslavi, pak studoval na odborných školách v Turnově a Jablonci, poté v letech 1947–53 na AVU u prof. Jana Laudy. Od roku 1957 byl členem skupiny M 57 tvořené především z absolventů AVU, včetně jeho bratra Ladislava. Ve svém uměleckém projevu se začal záhy v 50. letech odvolávat na Otto Gutfreunda a na sochařské umění starého Mexika ve svých polychromních sochách. S úspěchem se účastnil výstavy Epo '58, v 60. letech se jeho projev výrazně proměnil, začal přecházet do abstrakce a vedle pálené hlíny

a sádry se mezi jeho obvyklým materiálem objevily průmyslově vyráběné komponenty, laminát, svařoval konstrukce z drátů, plechů apod., a naopak – snad vzhledem k blízkému vztahu ke skalám – zasazoval do svých konstrukcí neopracovaný kámen.

Jeho horolezecká záliba se mu ale stala osudnou, když zahynul spolu s ostatními členy horolezecké expedice Peru 1970. Některé z jeho projektů dokončil a instaloval jeho přítel sochař Jiří Novák (např. *Stabil / Vzlet II.*, 1972, nebo *Aeskulap*, známý jako *Pocta Janu Palachovi*, 1973).

Zdroje: Muzeum Českého ráje Turnov + Wikipedie

Novodobá historie našeho regionu na nové venkovní výstavě

Nová exteriérová expozice regionální pobočky Paměti národa Severní Čechy přináší vzpomínky pamětnic a pamětníků na události 20. století, které pobočka dokumentuje v Libereckém a Ústeckém kraji pro sbírku Paměť národa.

Osobnosti, které přibližuje tato výstava, spojuje krajina, lidé a novodobá historie severních Čech. Zlomové okamžiky 20. století se silně a neopakovatelně zapsaly do života pamětníků. Staly se součástí jejich osobního příběhu a individuální paměti.

Tito lidé pro Paměť národa otevřeně a vstřícně vyprávěli. O vzniku a zániku první republiky, o hrůzách holocaustu, o vybombardovaných městech, o poválečném násilí na ženách a dětech, o komunistickém puči a pracovních lágrech, o důsledcích invaze a normalizaci, ale i o enormních škodách na životním prostředí.

„Posláním neziskové organizace Post Bellum je nejen zaznamenat, ale také atraktivním způsobem zprostředkovat příběhy 20. století, které podávají svědectví o naší moderní historii. Začtete se do vyprávění osmi pamětníků z Libereckého a Ústeckého kraje natočených v projektu Paměti národa. Jejich osobní výpovědi nám přibližují náš region tak, jak ho již mnozí neznáme a nikdy nepoznáme,“ uvedla novou výstavu Michaela Pavlátová, ředitelka regionální pobočky Paměť národa Severní Čechy.

Výstava vznikla díky finanční podpoře Libereckého a Ústeckého kraje a měst Liberce a Ústí nad Labem. Projekt dále finančně podpořila města Turnov, Varnsdorf, Teplice, Děčín, Most, Rokytnice nad Jizerou a Nadační fond Severočeská voda.

Za spolupráci děkujeme Severočeskému muzeu v Liberci, Katedře historie FP TUL, Muzeu města Ústí nad Labem a Regionálnímu muzeu v Teplicích.

Výstava na náměstí Českého ráje setrvá do 11. července 2023.

Zastavte se a začtete do výrazných příběhů regionu, ve kterém žijeme.

(TZ Post Bellum)

Turnovské kulturní tipy:

pátek 30. června od 18 hodin před Střelnicí
Funkin' Turnov 2023

Funkový večírek se po zmařeném loňském ročníku vrací s nadupaným line-upem, o který jsme vás prostě nemohli připravit.

Festival představí nastupující generaci turnovských funkera, kapelu What The Funk. Tuhle partu můžete pamatovat z předposlední oslavy turnovské kultury s názvem Kulturnov, kdy v říjnu minulého roku nezapomenutelně rozvlnila velký sál turnovské Střelnice.

Jedním z letošních headlinerů bude přední český raper, hip-hoper a producent Paulie Garand, který vystoupí v sestavě s živou kapelou. Doposud vydal 6 sólových alb, která se vyznačují osobitým stylem kombinujícím různorodou mozaiku nálad a atmosfér.

Jenom tři české zpěvačky se v rámci Equal hudební platformy Spotify objevily na banneru na newyorském Times Square, jednou z nich je i zpěvačka a autorka alternativní až popové hudby Aiko.

Přes účast v Superstar a debutové album vydané v roce 2018 se dostala ke koncertování po celé Evropě včetně festivalů jako je Sziget nebo Waves Vienna. Stálíci v programu je pořádající Funk Corporation. Kapela vznikla v době, kdy většina muzikantů z WhatThe Funk ještě nebyla na světě, ale přesto dále neúnavně šíří funkové evangelium a ani letos nepřipraví své fanoušky o nějakou novinku v repertoáru.

V polovině devadesátek vznikla na místní „Šperkárně“ kapela Lety mimo. Kapela s nezaměnitelným soundem založeným na kvalitních českých textech, nabroušených kytarách a elektronických samplech bude vyvrcholením letošního ročníku.

turnovsko

MALÁ SKÁLA –

Sobota 24. června v 19 hodin,
hrad Vranov - Pantheon

Lubomír Dočkal

Přijďte si poslechnout do výšin nad Malou Skálou, co vše je možné zahrát na šest strun kytary.

HŘAD VRANOV - PANTHEON

Sobota 24. června, 19:00

LUBOMÍR DOČKAL

PARNÍM VLAKEM ČESKÝM RÁJEM 2023

Jede **každou** sobotu
v **červenci** a **srpnu**.

červenec

srpen

01.07.

05.08.

08.07.

12.08.

15.07.

19.08.

22.07.

26.08.

29.07.

Parní vlak veze **divadelní vagon**, ve kterém proběhne v Rovensku p. Tr. a Turnově divadelní představení pro děti. Vstupné na divadlo **není součástí** jízdného vlakem.

Ve vlaku platí zvláštní jízdné.

Jízdenky k zakoupení pouze ve vlaku.

Platba pouze v hotovosti.

Jízdní doklady a slevy jiných dopravců se neuznávají.

Místa ve vlaku jsou dostupná pouze do vyčerpání kapacity.

Více informací k jízdnému ve spodní části plakátu.

Jízdní řád vlaků

Turnov - Rovensko p. Tr. a zpět

TAM

ZPĚT

9:50	Turnov	11:43	Rovensko p. Tr.
9:58	Turnov město	11:47	Ktová
10:06	Sedmihorky	11:52	Borek p. Tr.
10:19	Hrubá Skála	11:57	Hrubá Skála
10:24	Borek p. Tr.	12:01	Sedmihorky
10:30	Ktová	12:07	Turnov město
10:35	Rovensko p. Tr.	12:16	Turnov

Turnov - Košťálov a zpět

TAM

ZPĚT

13:41	Turnov	16:08	Košťálov
13:47	Dolánky	16:22	Semily
14:29	Malá Skála	17:05	Železný Brod
14:34	Líbný	17:13	Líbný
15:03	Železný Brod	17:42	Malá Skála
15:19	Semily	17:53	Dolánky
15:35	Košťálov	17:59	Turnov

TATOBITY – Mezi Tatobity a Lestkovem neprojde. Tedy autem, koloběžkou ano – i byl jsem se podívat, jak probíhá stavba mostku...

lomnice n/p

Ahoj přátelé, tohle je Ella. Náš nový single hop ALE, který slavnostně narazíme v sobotu v 15:00 na pivovarské zahrádce! Hned po vystoupení přátel z Rachot Bandy. Na čepu tam bude polotmavá 10, světlé ležáky 11 a 12, Summer Ale, WEIZEN a chuťovka z naší kooperační várky Hoax Brut Ipa 12!!!

/ Lomnický řemeslný pivovar

lomnicko

BĚLÁ – Železniční přejezd u obecního úřadu v Bělé bude v období **od 22. června do 29. června** zcela uzavřen.

Na základě požadavku obce a po předchozí domluvě s projektantem bude pro chodce a cyklisty zřízena přechodová lávka.

Autobusy na lince 543 budou jezdit dle výlukového jízdního řádu, který je třeba na webu Libštátu.

Zastávka *Svojek, roz. Temple* bude náhradně umístěna na silnici číslo III/28313 v blízkosti stávající zastávky.

Na železniční trati (040 | Chlumec n/C – Trutnov hl.n) je v úseku Temple – Kunčice n/L až do 13. července výluka. Vlaky nahrazují autobusy.

Po pátrání bezmála detektivním jsem zjistil, že výluka je i na trati 042 (Rokytnice n/J – Martinice v/K), soudím, že na celé trati.

Musím říct, že informování o těchto věcech není moc dobré.

KOŠTÁLOV –

POZVÁNKA NA SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ NOVÉHO KOUPALIŠTĚ

KOŠTÁLOV

NOVÉ KOUPALIŠTĚ

SOBOTA 24.6.2023

15:00 HOD

VÁŽENÉ **DÁMY A PÁNOVÉ**, VÁŽENÍ PŘÁTELÉ, PARTNEŘI A HOSTÉ,

SRDEČNĚ **VÁS ZVEME** NA ZNOVUOBNOVENÍ PROVOZU **NOVĚ ZREKONSTRUOVANÉHO**

OBECNÍHO KOUPALIŠTĚ, NA SETKÁNÍ **S VÁMI** PO DVOULETÉ KOUPAČÍ ODMŮCE

S PŘIPRAVENÝM OBČERSTVENÍM U SKLENÍČKY A ŽIVÉ MUZYKY **SE TĚŠÍ**

MILAN HAVLÍK, STAROSTA OBCE **ONDŘEJ ZUMMER**, AUTOR PROJEKTU, DOZOR

KOŠŤÁLOV –

Výtvarná skupina Košťál a Obec Košťálov Vás srdečně zvou na
**tradiční výstavu obrazů, kreseb, fotografií, soch,
děl skleněných i textilních a dalších výrobků
autorů místní výtvarné skupiny**

v prostorách základní školy v Košťálově

Svá díla vystaví:

Ondra Buček ~ Vladimír Janata ~ Jan Kašpar ~ Táňa Kousalová ~ Natálie Milotová
Jarmila Novotná ~ Vlastimil Palič ~ Michala Poláková ~ Jan Smetana ~ Jarmila Smetanová
Vlasta Vojtěchovská ~ Vladislav Zajiček ~ a další

Výstava bude zahájena vernisáží v pátek 23. června 2023 od 17. hodin
a přístupná bude v sobotu 24. 6. a v neděli 25. 6. 2023 vždy od 9.00 do 17.00 hodin.
Občerstvení a program jsou zajištěny.

LIBŠTÁT – Částečná oprava fasády domu čp. 32 – kampeličky.

S ohledem na velikou a překrásnou vnitřní rekonstrukci prostor po bývalých potravinách v čp. 32, které jsme pronajali firmě DS Holding, která zde na své náklady vybuodovala úžasný BUFET U MEDVĚDA, jsme se rozhodli částečně opravit i kabát této budovy. Po nedávné výměně oken v celém objektu čp. 32, by si objekt zasloužil i celý tepelně zateplit a provést finální fasádu celého objektu tohoto víceúčelového domu. Věřím, že k tomu časem dojde.

(Libštátský zpravodaj)

Nevím to určitě, ale to asi věří pan starosta Janata...

Téměř třicet léčitelů ožilo v semilském muzeu

Lidové léčitelství je oblast, která poutá zájem mnoha lidí. Přitahují lidové recepty, úspěšné a leckdy už beznadějně vyprodané jsou knihy o žitkovských bohyních, páteru Ferdovi, Josefu Prouzovi a dalších osobnostech. Do hledáčku historiků a muzeí se ale zatím léčitelé dostali jen výjimečně a útržkovitě.

To se nyní rozhodli změnit v Muzeu a Pojizerské galerii v Semilech, kde je od minulého pátku k vidění výpravná a široce pojatá výstava Léčitelé Jizerských hor, Krkonoš a Českého ráje.

Její vznik přibližuje autor expozice, muzejní historik Tomáš Chvátal: „Ke zpracovávání historie léčitelství v našem regionu jsme se dostali na počátku roku 2022, když jsme začali připravovat výstavu o známé semilské léčitelce Květoslavě Patočkové. Překvapil nás tehdy opravdu velký zájem návštěvníků i pamětníků, kteří vzpomínali nejen na paní Patočkovou, ale i na další léčitele z širokého okolí. Napadlo nás, že by bylo škoda nechat tyto vzpomínky ležet ladem, a tak se zrodila tato výstava.“

Muzeum podniklo rozsáhlé pátrání mezi pamětníky i v archivech, a tak se podařilo nalézt kolem třiceti léčitelských osobností.

Výstava začíná doklady tradičního léčitelství ze 17. a 18. století a známou postavou „severočeského Fausta“ Eleazara Kittla. V dalším průběhu naleznou návštěvníci někdy celé léčitelské rody, jakými byli například sklenařičtí Metelkové nebo rod napravovačů z Mříčné (Bucharovi, Šorfovi, Mühlovi a paní Žalská). Jsou zde představeny i různé zajímavé osobnosti: loukovský kněz - homeopat Václav Nigrin, německý „přírodní mystik“ Josef Pattermann zvaný Zoupmon (Copatý muž), který chodil v ženských šatech, cestovatel po exotických zemích Alan Forejt, který se usadil ve Volském dole a začal zde bylinkářit. Dojde i na hadaře Josefa Adama z Trávníčku, léčitele Josefa Prouzu z Batňovic, rodinu Patočkovu a mnohé další – a to až téměř k současnosti.

Na celou výstavu laskavě dohlíží semilská léčitelka Květoslava Patočková

V muzeu se ale rozhodli představit jen nežijící osobnosti: těm současným by přílišný zájem nemusel být příjemný a zároveň by jejich prezentace mohla být vnímána jako nemístná reklama. Výstava se zabývá i reakcí oficiálních míst na činnost jednotlivých léčitelů, která někdy vyústila i v jejich trestní stíhání.

„Naším cílem bylo, aby u jednotlivých léčitelů získali návštěvníci co nejreálnější pocit setkání ‚tváří v tvář‘“, popisuje Tomáš Chváta. „Z fotografií jsme tedy vytvořili jejich figuríny v životní velikosti, které jsme umístili do jakýchsi ‚koutků‘, které mají co nejvěrněji představit atmosféru místa, kde léčitelé působili. Velmi jsme se přitom snažili získat zápůjčkou autentické předměty spojené s jejich činností, a také vypsát vzpomínky lidí, kteří se u daného člověka léčili. Aby byla výstava zároveň pohlazením pro oko, povedlo se nám zajistit, že zde jsou vystaveny také nádherné malby rostlin od Pavlíny Kourkové, která je zároveň autorkou dezénu textilního pozadí. Takovýto koncept bychom samozřejmě nedokázali zrealizovat bez finanční pomoci, podpořilo nás Ministerstvo kultury i město Semily.“

Alan Forejt z Volského dolu už je připraven na své pacienty

Léčitelská výstava bude v semilském muzeu k vidění do 28. ledna 2024. V roce 2024 plánuje muzeum vydat o léčitelích také knihu v muzejní edici *Paměť Semilská*.

/ Libuše Šviková, MPGS

Semily loni snížily zadlužení o 18 procent, na konci roku dlužilo město bankám 77,141 milionu korun. Vyplývá to ze závěrečného účtu města za loňský rok, který schválili zastupitelé. S novými úvěry vedení města letos ani v příštím roce nepočítá, úroky jsou aktuálně příliš vysoké, řekl místostarosta Tomáš Sábl. Radnice počítá hlavně se splácením, na konci roku 2025 by se tak zadlužení mělo snížit na 32,721 milionu korun.

V loňském roce šlo do investic 89 milionů korun, letos počítá město v rozpočtu na investice jen se 40 miliony.

Klíčovými akcemi letošního roku měly být rekonstrukce mostu přes Jizeru a navazující ulice Na Mýtě, nepodařilo se ale najít dodavatele, a tak se zřejmě posunou na příští rok. Zároveň plánuje město podle starostky například výstavbu autobusového nádraží za 45 milionů korun. I ta má začít příští rok. „Otazník visí nad rekonstrukcí atletického stadionu. Minulý týden jsme se dozvěděli, že nedostaneme dotaci z Národní sportovní agentury. Budeme s tím muset něco udělat, ale zatím nevím co, je to 90 milionů korun v první etapě,“ dodala starostka Semil Lena Mlejnková.

(Genus)

Semilské kulturní tipy:

23. – 24. červen, Komenského náměstí
STAROČESKÁ POUŤ

23. – 25. červen, Ostrov
SEMILSKÁ POUŤ

železnobrodsko

#

Unikátní expozice replik legionářských vagonů z let 1918–1920, kdy českoslovenští legionáři ovládli Sibiř.

LEGIO VLAK

27. - 30. červen 2023

ŽELEZNÝ BROD

 žel. stanice
Řičany od 20. června › Železný Brod od 27. června › Kofroňov od 1. července

OTEVŘENO
vřední dny 8-18 h
víkend 9-19 h

VSTUP ZDARMA

Kraj víl a vládců hor

1. 7. – 27. 8., Městská galerie Vlastimila Rady

Výstava fotografií Českého ráje od fotografky Pavly Bičíkové a fotografií Jizerských hor a Krkonoš od fotografa Milana Drahoňovského. Výstava bude doplněna výrobky regionálních výrobců, potravinami, recepty lokálních jídel a především tipy na výlety. Výstava, která vás bude inspirovat k návštěvě těchto tří významných lokalit, na jejichž křižovatce se Železný Brod nachází. Pro všechny bude připravena hra s kouzelnou truhlou „Přes hory a doly až k pokladu země“ a výtvarné workshopy.

jilemnicko

ROKYTNICE n/J – Rokytnice chce s vlastníkem tamního skiareálu spolupracovat při jeho rozvoji. Zastupitelé města to deklarovali jednohlasným odsouhlasením memoranda o spolupráci s akciovou společností *Spartak Rokytnice*. Zastupitelé zároveň schválili i záměr možného prodeje pozemku, na kterém je nyní parkoviště zhruba pro 300 aut. V budoucnu by ho měla nahradit vodní nádrž využitelná v létě jako veřejné koupaliště a v zimě pro zasněžování areálu.

Schválení memoranda bylo zároveň jednou z podmínek pro prodej Spartaku Rokytnice novému investorovi. O pátý největší areál v zemi má zájem investiční a developerská skupina Trigema, která jednání zatím komentovat nechce. Spartak Rokytnice se základním kapitálem 229 milionů korun nyní vlastní místní tělovýchovná jednota. Jedním z důvodů, proč její zástupci s prodejem souhlasí, je snaha najít partnera schopného investovat do skiareálu. „Který by zvládnul posunout Rokytnici směrem, který bude konkurenceschopný ostatním zimním střediskům podobné velikosti,“ uvedl již dříve předseda tělovýchovné jednoty Marek Nechanický.

Pro realizaci větších investic je ale nejprve nutná změna územního plánu. Starosta Rokytnice předpokládá, že zastupitelstvo by návrh ke schválení jeho změny mělo dostat v příštím roce. Pro rozvoj skiareálu je nutná i větší retenční nádrž. Nyní má jen malou na 2 tisíce metrů krychlových vody. Podle dnes schváleného záměru by na pozemku, kde je dnes parkoviště P2, mohla být retenční nádrž o kapacitě minimálně 30 tisíc metrů krychlových vody.

/ Genus

PASEKY n/J – Poznejte malebné Paseky – kraj zapadlých vlastenců!

Jedno z nejcennějších krkonošských středisek lidové architektury s řadou roubených chalup s typickým zdobením lomenic. Zamilujete si je pro jejich klid a mnoho možností, co se pěších výletů, nenáročných procházek i výprav na kole.

Projděte si PTAČÍ STEZKU. Procházka za ptačími kamarády je dlouhá přibližně 3,5 km. Na cestě potkáte 12 zastavení s informačními cedulemi, na

kterých se dozvíte zajímavosti z historie tohoto kraje a života v něm. Seznámíte se také s ptačími obyvateli Krkonoš. Dozvíte se o nich jistě mnoho zajímavého a možná cestou i některého zhlédnete.

Památník zapadlých vlastenců dostal svůj název podle románu Karla Václava Raise, který zpracoval obraz života v Pasekách a okolí v období národního obrození a dal mu název *Zapadlí vlastenci*. Inspiraci k románu našel v zápiscích paseckého písmáka Věnceslava Metelky.

K Památníku můžete dojít po Bud'árce, jejíž historie sahá do doby budního hospodářství, kdy tudy chodili budaři z horských rokytnických bud a na krosnách nosili na trh do Tanvaldu a tehdy německého Jablonce produkty budního hospodářství. Po nich se cestě začalo říkat Bud'árka.

TIP: Zastavte se v Horské chatě Na Perličku – Prdek s výhledy na celé západní Krkonoše. Čepují tu své výborné pivo - Prdecký Perlík.

(Krkonoše.eu)

vrchlabí

23. 6. 2023 • LIDOVÉ LÉČITELSTVÍ V KRKONOŠÍCH A JIZERSKÝCH HORÁCH

Svatojánská noc je nejen synonymem letního slunovratu, ale také oslavou léčivé síly přírody a bylinek. O lidovém léčitelství v Krkonoších i Jizerských horách pohovoří PhDr. Tomáš Chvátal, historik Muzea a Pojizerské galerie v Semilech.

Historický dům čp. 222 od 16.30

SOBOTKA – Dva měsíce se sešly se dvěma měsíci, a proto na Šolcově statku v Sobotce chystáme další vernisáž. **V sobotu 24. června** ve 14 hodin tu zahájíme výstavu obrazů a grafik ak. malířky Aleny Antonové. Indisponovaného hospodáře na pořadu plnohodnotně zastoupí jeho žena Sylva. O hudební doprovod se postará Jazz h Factor Františka Kozderky. Účast předběžně přislíbil i malířčin jezevčík jménem Modigliani.

/ Sylva a Jan Samšínákoví, hospodáři Šolcova statku

Šolcův statek v Sobotce - Galerie Karla Samšínáka

Alena Antonová

Obrazy a grafiky

Zahájení 24. června 2023 ve 14 hod.
Zahraje Jazz h Factor Františka Kozderky.

24. června - 25. srpna 2023

www.solcuvstatek.cz

LP&S

Harrachovská jubilea

Dnes bychom vás rádi seznámili s významnými událostmi, které se na území Harrachova, Nového Světa, Rýžoviště i Mýtín staly před 50, 60, 100, 110... lety, tedy v časech, kdy letopočet končil na trojku.

Informace jsou čerpány z kroniky kostela, zápisků Josefa Krause, správce sklárny, Otto Lauera, kronikáře Karla Martina i z různých dobových materiálů.

Nejstarší zmínka o Harrachovu, resp. Rýžovišti, tehdy Seifenbachu, je z roku 1623. Po roce 1620, některé prameny uvádějí právě 1623, sem z rokytnického Sahlenbachu místní podnikatel Preussler přenesl sklářskou huť.

Původní huť stála v místě dnešního zavřeného Sporthotelu.

I další letopočet je spojen se sklárnou. V roce 1713, tedy rok po založení sklárny v Novém Světě (Neuwelt, tehdy ještě nazýván Neuwald – Nový les), byl rokytnický farář Christoph Bergmann veden u vrchnosti jako dlužník 131 zl. 11 kr.

Farář poskytl zakladateli sklárny, sklářskému mistru Eliaši Müllerovi na stavební materiál 56 zlatých 52 krejcarů. Pravděpodobně proto tehdy nazývali sklárnu „Pfaffenhütte“ (Pfaffe – německá přezdívka pro faráře).

V roce 1713 byl postaven první mlýn v oblasti Harrachova, tzv. Dufkův mlýn – Dufkemühle. Harrachov měl v tomto roce 83 obyvatel.

V letech 1791–1793 byly pro kostel zakoupeny tři zvony a v roce 1793 do kostelní věže instalovány.

V roce 1803 byli za vynikající práci a výsledky sklárny vyznamenáni zlatou císařskou medailí rytec Franz Pohl a správce sklárny Johann Pohl, stříbrnou medaili obdrželi Franz Sacher, Johann Veith, Karl Biemann, Franz Schier, Josef Sacher, Peter Posselt a Franz Hollmann. Medaile předal c. k. krajský hejtman von Laney z Jičína.

Harrachovská sklárna kolem roku 1800

30.června 1813 byl položen základní kámen nové školy.

Záslouhou učitele Dominika Herrmana a okresního vikáře Johana Fiedlera byla škola nákladem 3 517 zl. 18 kr. vystavena. Škola, která stála v místě současné restaurace „U Bedřicha“, byla 23. října 1813 farářem Christofem Siebertem vysvěcena.

V roce 1843 nechal správce sklárny Johann Pohl na hřbitově postavit železný kříž s pozlacenou koulí. V témže roce bylo v řečišti Kamenice nalezeno velké množství stříbrných mincí polského ražení.

Od 18. do 19. července 1843 proběhla první velká návštěva hraběcí rodiny. Majitel panství František s manželkou Annou Lobkovicovou a syny strávil v Harrachově dva dny. V průběhu návštěvy věnovala hraběnka nejstaršímu harrachovskému spolku, střeleckému spolku (Neuwelt-Harrachsdorfer Schützenkorps) nádherný prapor se stuhou. Prapor byl slavnostně vysvěcen 18. července.

6. září 1853 bylo uděleno stavební povolení ke stavbě nové silnice z Tanvaldu přes Kořenov na Nový Svět a do Schreiberhau – Sklarska Poreba. Stavba byla dokončena v roce 1858.

V roce 1863 byl v domě č. p. 75 v Novém Světě, který stál nad dnešní školou, v místě trafostanice, instalován poštovní úřad. Prvním poštmistrem se stal Franz Setzer. V roce 1872 byl na poštu umístěn telegraf. Budova pošty byla zbourána při stavbě nové silnice v roce 1953.

První pošta no Novém Světě

Hrabě Harrach nechal v roce 1863 v oblasti pod hraběcím letohrádkem zřídit chov pstruhů, současně byly vybudovány odchovné rybníčky a budova rybárny. Byl též jmenován místní porybný.

Ve tomto roce získal na výstavě v Londýně ředitel sklárny Satzer hlavní cenu a byl císařem odměněn zlatým křížem s korunou. Rok 1863 je také rokem založení dvou významných spolků. Už počátkem roku byl založen místní spolek

veteránů (Veteranverein Harrachsdorf). V téže roce byl založen též dobročinný spolek Krakonoš (Rübezahl). Spolek organizoval charitativní akce, koncerty, kulturní vystoupení a z výtěžku přispíval na chudé, na školu a z jeho peněz byl financován i kamenný kříž na památku padlým v první světové válce. O deset let později byl založen místní spolek turnerů, Neuwelter Turnverein. Ve své době nejvýznamnější harrachovský spolek měl pestrou činnost. Zasloužil se o výstavbu tělocvičny (dnes kino) v roce 1900 a cvičiště (nohejbalové kurty) v roce 1923. V rámci turnerů vystupoval i místní divadelní a pěvecký spolek. V roce 1873 koupila obec v blízkosti kostela od Franze Schiera pozemek na výstavbu nové školní budovy. 21. dubna 1873 se konalo slavnostní položení základního kamene. Stavba trvala dva roky a 17. října 1875 byla nová škola farářem Karlem Nickelem vysvěcena. Do školy se přestěhovaly děti ze všech škol Harrachova a Nového Světa.

Nová škola při oslavě císařových narozenin 1910

Nejstarší, doposud existující spolek, Sbor dobrovolných hasičů (Harrachsdorfer Feuerwehrverein) byl založen v roce 1883. Statut spolku byl schválen 15. srpna a již 27. srpna měl 123 členů. V letošním roce tedy oslavíme již 140. výročí SDH Harrachov. V roce 1893 sníh poničil věž na hadice a hrabě Harrach na vlastní náklady nechal postavit novou.

Rok 1903 je rokem, kdy byla dostavěna harrachovská radnice. Stavba probíhala od roku 1902.

O deset let později byla pravděpodobně dokončena stavba jedné z nejhezčích harrachovských budov, Jedličkovy vily. O historii budovy se toho moc neví, o stavbě se nezachovaly žádné dokumenty. Dokonce se uvažuje, že autorem byl slavný architekt Dušan Jurkovič. Ve své vile strávil poslední okamžiky života Rudolf Jedlička, jedna z nejvýznamnějších postav historie Harrachova.

Jedličkova vila

Významným rokem je rok 1923. Pro kostel byly odlity tři nové zvony a 23. září do kostela slavnostně zavěšeny. V témže roce byl proveden státní zábor pohraničního území. Místní odbor Národní jednoty severočeské zakoupil při této příležitosti od ministerstva zemědělství pozemek pro Masarykův dětský domov (později ozdravovna, dnes městské byty pod Normou). Na zbytku pozemku vzniklo volejbalové hřiště.

Masarykův dětský domov

17. června 1923 postihla Harrachov velká bouře a průtrž mračen. Nejvíce byla rozvodněna Kamenice, která poškodila domy čp. 54, 55, 56 a 57.

V roce 1923 byla dokončena elektrifikace železnice na celém úseku Hirschberg-Polaun (Jelenia Gora - Kořenov), tedy i nádraží Strickerhäuser (Mýtiny). Od roku 1926 byl na trati nasazen slavný elektrický vůz ET89 Rübezahl (Krakonoš), který zde jezdil až do konce druhé světové války.

Příjezd ET89 Rübezahl na nádraží Strickerhäuser

V létě roku 1933 vyhořela budova rybárny. Zánikem rybárny byl ukončen chov pstruhů, který zde existoval rovných 70 let. Všechny rybníky byly vyloveny a pro chov ryb zrušeny.

11. března 1943 byla harrachovská sklárna zabrána Němci. Novým majitelem se stal Rudolf Endler. Dosavadní majitel hrabě Harrach za tento světoznámý podnik dostal pouze 300 tisíc marek. 8. dubna naposledy hrabě Jan Harrach navštívil Harrachov a sklárnu.

Od roku 1953 byl zaveden lístkový potravinový systém. Lidé mohli nakupovat na lístky přímo od místních. Mléko bylo odváženo do mlékárny v Kruhu a odtud opět zpět. Nejprve se prodávalo v hotelu Praha, který ještě nebyl v provozu, později v domě čp. 31 (dům pana Janouška). Došlo též k založení JZD s velkými plány, např. vybudování teletníku místo bývalé textilky v Rýžovišti (dnes zavřený Sporthotel).

Velké plány však vzaly za své a JZD, které mělo pouhých 32 členů, brzy zaniklo. Na nové silnici, jejíž stavba byla započata v roce 1952, se v roce 1953 postavily mosty u Motejlků (zde byla přeložena oproti původní silnici na pravý břeh

Milmice) a k celnici. Silnice byla dokončena v roce 1958 a výrazně urychlila dopravu od Tanvaldu.

Díky novému mostu přes Jizeru v Kořenově zanikly poslední domy někdejší spodní části Mýtin (Nieder Strickerhäuser).

V roce 1953 bylo dokončeno nové koupaliště, jehož stavba započala již v roce 1950. 21. března ve škole zahájila činnost družina školní mládeže a rovněž školní kuchyně. Opravou prošel i místní kostel, který dostal úplně novou fasádu. 26. května 1963 přijel na obnovené harrachovské nádraží po více jak 18 letech první vlak.

4. srpna byla slavnostně otevřena nová hasičská zbrojnice. Slavnostní průvod, který vycházel od nové budovy hasičárny, končil pod skokanskými můstky, kde proběhla oslava. Vedle ukázky moderní hasicí techniky mohli účastníci zhlédnout i závody skokanské reprezentace na můstku Pionýr.

V roce 1973 byla mimo jiné dokončena přístavba mateřské školy, kde vznikla nová kuchyně a též prostory pro další třídu. Na Hřebenkách vzniklo 12 nových bytů pro zaměstnance dolů. Byla otevřena legendární Sklářská chalupa.

Po dokončení nové čističky odpadních vod v Anenském údolí byla v roce 1983 zbourána stará čistička, která stála na břehu Bílého potoka v místech dnešní Dukly.

V tomto roce, ve spojení s MS v letech na lyžích, bylo v Harrachově dokončeno množství staveb, hotel Junior, úpravna vody, plynofikace, ale i další akce, projekty velkých hotelů Sklář a Svornost i množství ubytovacích kapacit v Rýžovišti. Prostě lety na lyžích změnilы Harrachov a vytvořily z něj skutečné turistické centrum.

/ Stanislav Slavík, *Harrachovský zpravodaj*

Seifenbašská tkalcovna

Liberecký archiv bude mít po pěti letech výstavu, zaměřená je na fotografie okolních obcí

Okresní archiv v Liberci po pěti letech uspořádá letní výstavu, začne příští týden v úterý. Tentokrát na ni budou historické fotografie měst a obcí z okolí Liberce. Informoval o tom mluvčí libereckého archivu Petr Kolín.

Předchozí výstava přes léto byla v archivu v roce 2018. „V roce 2019 byl sál nepřístupný a pak přišel covid,“ vysvětlil Kolín, co stálo za nezvykle dlouhou přestávkou.

Letošní výstava se od těch předchozích bude lišit tím, že nebude zaměřená na Liberec. „Výstavu jsme nazvali Obce okresu Liberec na historických fotografiích. Vizuálně opouštíme samotný Liberec a vydáme se do měst a obcí v jeho okolí,“ uvedl ředitel libereckého archivu Robert Filip.

Na výstavě bude bezmála 250 snímků z různých časových období. „Nabídnou pohled na typické stavby a známé památky. Představí se ale i nevšední a dnes už zmizelá místa. K okresu Liberec dnes spadá i Jablonné v Podještědí, proto jsme zařadili i fotografie zámku Nový Falkenburk, pořízené členy průmyslnické rodiny Liebiegů,“ uvedla kurátorky výstavy Jana Pažoutová.

Úterní zahájení výstavy bylo spojené se Dnem otevřených dveří v archivu, který sídlí ve Vilové ulici ve Františkově. Výstava bude poté přístupná do konce září, a to každé pracovní pondělí a středu (8 – 16.30). Po předchozím objednání (605 244 885) je možné

přijít i v úterý nebo ve čtvrtek.

Archiv v Liberci patří k největším okresním v zemi. V jeho depozitářích je přes 6250 bm (běžných metrů) archiválií, tvořících více než 2300 archivních souborů. Nejstarší archiválie jsou ze 14. století, nejvíce jich je z 20. století. Převážná část archiválií do roku 1945 je ale s ohledem na charakter zdejšího osídlení psána německy. Návštěvníkům a badatelům je k dispozici také archivní knihovna se zhruba 24 tisíci titulů knih, novin a dalších publikací.

(Genus)

SVĚTÁCI

Divadlo F. X. Šaldy v Liberci

Slavnou filmovou komedii režiséra Zdeňka Podskalského *Světáci* z roku 1969 zná snad každý milovník české kinematografie. Ačkoliv je plná úžasného

humoru, vznikala ve velmi těžkých časech nedlouho poté, co byla naše republika obsazena spřátelenými armádami. Mezi řádky tak do komediálního příběhu pronikla i spousta hořkosti, ironie a také vzpomínání na lepší časy.

Trojice venkovských fasádníků, jejichž snem je prožít alespoň jednu noc v luxusní restauraci, vyvine nesmírné úsilí k získání aspoň povrchního zdání vybraného chování a vzdělanosti. Tento pygmalionovský motiv se postupně rozvíjí v sérii bizarních scén a dialogů plných slovní i situační komiky. Není žádným tajemstvím, že všichni herci v hlavních rolích dostali při natáčení velký prostor k improvizaci, a také díky tomu se film zařadil k těm nejvtipnějším komediím své doby.

Výrazně divadelní charakter situací se stal inspirací k tomu, že se v Liberci rozhodli převést předlohu do jevištní podoby. Adaptace se nesnaží film kopírovat, děj přenesli z šedesátých let do současnosti, charakter komiky a jedinečný humor se ovšem snažili zachovat.

Inscenaci režiruje Kateřina Dušková a v hlavních rolích se představí Martin Polách, Zdeněk Kupka, Tomáš Váhala, Veronika Korytářová, Jana Hejret Vojtková, Kateřina Kornhäuserová, Markéta Tallerová a Martin Stránský. (foto DFXŠ – Radek Drbohlav)

liberecký kraj

Odkaz básníka Josefa Hory připomíná nová busta v Novém Boru

Slavného básníka Josefa Hory od pondělí v Novém Boru připomíná jeho busta. Na prostranství u letního kina, v Horových sadech, ji zástupci města a legionářů odhalili u příležitosti 78. výročí od Horova úmrtí, které připadá na 21. června.

Autor Máchovských variací i několika básní inspirovaných Novým Borem ve městě trávil dovolenou a zajímal se o příběh rumburské vzpoury.

„Josef Hora byl nejen jedním z našich největších básníků, ale jako jediný autor o Novém Boru psal. Město a místní skláři mu přirostli k srdci,“ řekl novoborský starosta Jaromír Dvořák. Busta má být podle něj trvalou a důstojnou připomínkou odkazu Josefa Hory v Novém Boru a město je na to patřičně hrdé. „Současně s tím pro spousta místních obyvatel Horovy sady získávají konkrétní pojem,“ doplnil Jaromír Dvořák.

Bustu vytvořil místní restaurátor a umělecký řemeslník Libor Krpata. Vzorem mu byla busta sochaře Františka Mentlíka, která je umístěná v básnickově muzeu v Hořicích.

Její pořízení inicioval novoborský patriot a člen Československé obce legionářské Josef Doškář. „O Novém Boru napsal tři básně, tolik jich o žádném jiném městě nenapsal. V jedné básni vzpomíná na Rumburskou vzpouru, v další básni zachycuje hospodářskou krizi, která postihla naše město, a v básni Jitro v Boru opěvuje krásy přírody. Pro rozhlas pak napsal pětistránkovou přednášku, kterou nazval V kraji sklářů. Je to nádherné vyznání našemu kraji,“ řekl Josef Doškář.

Ten připomněl, že Josefa Horu do Nového Boru přivedla spisovatelka Marie Majerová. Pro tehdejší pražské umělce objevila penzion manželů Fišerových v České ulici, kam jezdil na dovolenou s rodinami nejen Josef Hora, ale také držitel Nobelovy ceny básník Jaroslav Seifert, básník, kritik a novinář A. M. Píša, grafik a ilustrátor Slavoboj Tuzar nebo básník, novinář a politik Josef Stivín, manžel Majerové.

„Přivedla také sochaře Karla Dvořáka s jeho manželkou Leopoldou Dostalovou, která patřila k největším herečkám své doby. Právě Karel Dvořák navrhl a zdarma vysochal pomník Rumburské vzpoury na Lesním hřbitově, který se stal národním symbolem odboje, k němuž se mezi světovými válkami sjížděly tisíce Čechů,“ doplnil Josef Doškář.

Slavnostní odhalení busty doprovodili studenti novoborského gymnázia recitací Horových básní.

**# O historii zámecké vinárny i o zaniklých hospodách na náměstí.
Ponořte se do historie hospod v novém čísle vlastivědného sborníku**

Hospodám a hostincům bylo věnováno už jedno z loňských čísel sborníku *Od Ještěda k Troskám*. Číslo aktuální přináší pokračování tohoto tématu. Mnichovohradištské čtenáře budou nejvíce zajímat hostince přímo v našem městě. Věnuje se jim Jana Dumková. Konkrétně představuje hospody na přelomu 19. a 20. století, kterých bylo opravdu mnoho: U Jezdce (v místě dnešní lékárny U Zlatého lva), U Černého orla (v místě dnešní pošty), Zlatá hvězda, U Hroznu, U Beránka, U Karlových Varů, v budově staré radnice, U Černého koníčka (v dnešní ulici Víta Nejedlého čp. 291), U Novotných (v Poříčské ulici čp. 23), U Zlaté podkovy, hospoda místní židovské obce, hostince v dnešní ulici 1. máje, U Českého lva, U Jelena, Na Kocandě, U Nádraží, v Podhněvousicích, v cukrovaru i v Haškově.

Samostatný článek od téže autorky je pak věnován restauračnímu zařízení z novodobější historie, a sice zámecké vinárně, která v Mnichově Hradišti fungovala v letech 1969–1987.

V článcích se ale přesuneme i do hostinců mimo Mnichovohradištsko.

Například hostinec Na Mýtě v Železném Brodě je představen ve studii Davida Řeřichy. Na vloni uveřejněnou první část studie o hospůdkách Lomnicku za první republiky navazuje Lenka Morávková částí druhou. Tentokrát se zaměřuje na hostince v Nové Vsi, Stružinci a Tuhani.

Historii Beranova hostince v Trávníčku připomíná Jan Havelka. Monika Veselá pak přidává článek o restaurování hostinského sálu a karetního salonku v tomto hostinci.

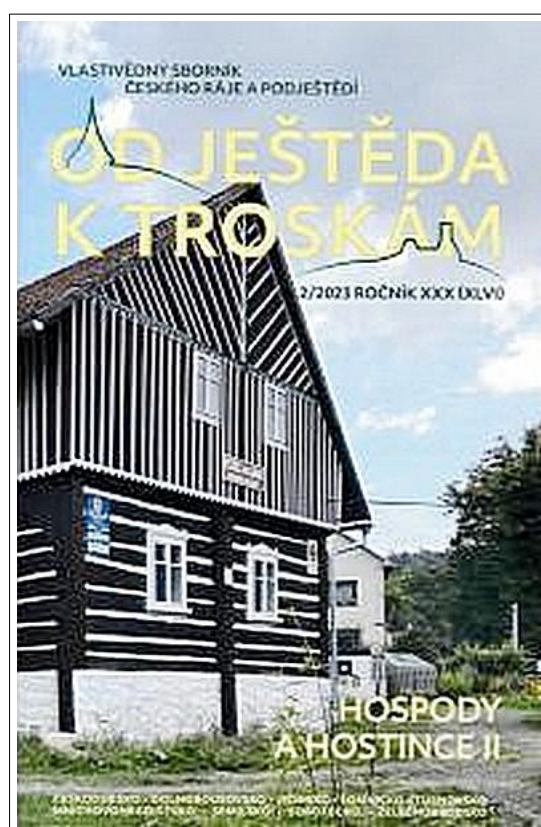
Lenka Křížová se zabývá počátky penzionátu v Příhrazech. Další hospody a hostince Českého ráje představuje Slavomír Říman.

Doplnění k článku Lenky Morávkové v čísle 2/2022 o hospodách na lomnickém náměstí přináší Vladimír Navrátil. Zmizelý libáňský hostinec – to je téma článku Ireny Škodové. O hospůdce Zavadilka na dohled o hradu Kosti píše Tomáš Grindl.

Ve sborníku zbylo místo i na několik článků na jiná témata. František Mikule píše o cestovateli a lovcí Philippu Jakobu Oberländerovi (1875–1911), kterého zabil buvol při lovu na území dnešního Jižního Súdánu.

Rubrika Ze starých čísel přináší úryvek z textu JUDr. Antonína Pařízka z let 1929–1930 „Jak psal Pekař knihu o Kosti“.

Na lyžování v masívu hory Tábor ve svém dětství vzpomíná Jaroslav Veselý.

Sborník uzavírá recenze Lenky Křížové na knihu Jaroslava Egerta Pivovary Českého ráje.

Časopis vychází čtvrtletně a cena jednoho čísla je 60 korun.

/ Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz

Pryč s normalizační fasádou. Sokolové chtějí vrátit sokolovně ducha první republiky

Radnice, budova Klubu, poliklinika... Celou řadu staveb, které v období první republiky patřily k výstavním budovám Mnichova Hradiště, čekal v 70. letech podobný osud – necitlivá rekonstrukce, během níž došlo k eliminování veškerých zdobných prvků na fasádách. To se týkalo i sokolovny. Členové Sokola Mnichovo Hradiště však nyní usilují o to, aby sokolovna po desetiletích rozkvetla podobně jako v nedávné době třeba radnice.

Mnichovohradištská sokolovna postavená v roce 1919 o svou zdobnou podobu přicházela postupně.

V průběhu 2. světové války z fasády zmizel státní znak a sokolská hesla (v budově sídlilo kuratorium pro výchovu mládeže), z větší části si však svůj původní vzhled udržela až do roku 1977, kdy tehdejší MěNV rozhodl o generální opravě (u příležitosti blížících se 700 let města v roce 1979). V rámci stavebních prací byla realizována přístavba v zadní části objektu, byl přistaven byt správce, ve sklepě vznikla kotelna a opravy se týkaly kompletního interiéru i opláštění. Veškeré zdobné prvky tehdy vzaly za své. Odstraněny byly i sochy sokolů u vstupu. Originály Sokol nadále vlastní, před budovu by však měli být umístěné repliky.

V roce 2020, kdy probíhala výměna oken, se sokolové začali zaobírat myšlenkou vrátit sokolovně někdejší krásu. Nedařilo se však nalézt firmu, která by dokázala zpracovat projekt na základě archivních fotografií. Sokolové však věc vyřešili po svém, takříkajíc po sokolsku.

Podaři-li se sokolům získat finance, mohla by sokolovna za pár let vypadat takto.

„Bratr Jiří Braný ze Sokola Paraha 7 vyšel z fotografií, čtvrt roku strávil ručním kreslením a následným pořizováním 3D modelu sokolovny, na základě kterého můžeme nechat zpracovat projektovou dokumentaci. Až se nám podaří nashromáždit potřebné finance, můžeme obnovu fasády zadat stavební firmě,“ popisuje první krok na cestě k původní podobě sokolovny vzdělavatel místní jednoty Aleš Rychlý.

Náklady na obnovu fasády se budou pohybovat v řádu milionů korun, a to navzdory tomu, že sokolové nepočítají s kompletní obnovou štukové omítky, nýbrž s realizací zdobných prvků z větší části z tvrzeného polystyrenu nebo polyuretanu.

Mnichovohradištská zkušenost, která v mnohém vystihuje problémy, které mají četné další sokolské jednoty po celé České republice, však vyvolala značný zájem napříč sokolskou obcí. Také od toho si místní sokolové slibují, že by se jim finance mohlo podařit získat.

Sokol Mnichovo Hradiště má příjmy z členských příspěvků, dotací a vlastní hospodářské činnosti – prostory sokolovny pronajímá místním mateřským i základním školám a také pořadatelům soukromých akcí. Přesto se do realizace záměru nebude moci pustit bez dotací.

„Neočekáváme, že by se nám podařilo získat na dotacích a darech více než 50 procent nákladů, ale sa-mozřejmě hodláme oslovit Českou obec sokolskou, Nadační fond ŠKODA AUTO a také město s prosbou o spolufinancování,“ uvádí Jan Mareš, člen Výkonného výboru Sokola Mnichovo Hradiště a také místostarosta města. „V nejbližší době budeme naše záměry konzultovat s firmou specializující se na opravy památkových objektů, po tomto jednání budeme mít kvalifikovaný odhad, o jakých nákladech se bavíme,“ dodává.

Mnichovohradištská sokolovna není kulturní památkou, sokolové tak nemusí své záměry konzultovat s pracovníky památkové péče. Z jejich přístupu je však patrné, že hodlají postupovat s maximální citlivostí a úctou k práci našich předků, kteří sokolovnu stavěli.

/ Martin Weiss, Kamelot

Původní zdobnou fasádu měla sokolovna více než půl století.

Během přestavby v 70. letech sokolovna přišla o zdobné prvky.

Lubomír Typlt levituje ve Ville Pellé

Galerie v Praze 6 – Bubenci uvádí rozsáhlou výstavu aktuální tvorby předního českého malíře Lubomíra Typlta, jehož obrazy jsou charakteristické silně kontrastní barevností i sarkastickým humorem.

Soubor obrazů a objektů z let 2021–2023 nese název *Levitace* a skládá se z několika samostatných okruhů, z nichž každý se zabývá jedním námětem – absurdními metastroji, dívkami levitujícími nad propastí nebo křičícími miminy.

„Lubomír Typlt se již na počátku své tvorby rozhodl jít vlastní, na místním prostředí nezávislou cestou. Naše galerie dává opakovaně prostor originálním tvůrcům mladší a střední generace a Typltovu svébytnou tvorbu bychom rozhodně neměli opomenout,“ uvedla Vladana Rýdlová, ředitelka galerie.

Lubomír Typlt se narodil v roce 1975 v Nové Pace. Dlouhodobě patří k nejvýraznějším představitelům současného evropského malířství. Studoval na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze u profesora Jiřího Šalamouna, na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně u profesora Jiřího Načeradského a poté i na Kunstakademii Düsseldorf.

„Jeho strhující, zhuštěný, zkratkovitý umělecký projev na pomezí jemnosti a syrovosti, vytríbenosti a výjimečnosti, získává rok od roku na průraznosti vyvolané jeho neutuchající představivostí,“ charakterizuje umělcův rukopis kurátor Karel Srp.

Název výstavy v bubenečské galerii odkazuje k jednomu z výrazných figurálních témat, jež se v Typltově tvorbě v posledních dvou letech silně prosadily. Jsou to **Levitantky**, skupiny dívek, jejichž osvobozená živelná těla, zbavená gravitace, se soustředí v kruhovém tanci odehrávajícím se ve vzduchu a odkazujícím ke sletům čarodějnic. Lubomír Typlt v souboru *Levitantky* oživil heretické představy, jimiž navázal na své dávné malířské lásky, k nimž patřil Francisco Goya. Dalšími motivickými okruhy

zastoupenými na výstavě jsou *Velké matky*, *Mladíci*, *Pláče*, *Metastroje* a *Jedinci*. Výstava veřejnosti dosud nepředstavených prací Lubomíra Tylta, který je známý také jako textař kultovní kapely WWW Neurobeat, bude veřejnosti přístupná do 13. srpna a doplní ji publikace i bohatý doprovodný program.

pozdní sběr

LOMNICE n/P – Kulturní a informační středisko zve **v úterý 27. června** od 19 hodin do lomnického kina na přímý přenos divadelního představení divadla na zábradlí: *Korespondence V+W*. Jejich korespondence je silnou výpovědí o živo-tě dvou mimořádných lidí v nelehké době.

STRÁŽ n/N – Na železničním přejezdu ve Stráži nad Nisou u Liberce se ve středu srazil osobní vlak s přívěsem nákladního auta, na kterém byl bagr. Ve vlaku cestovalo 65 lidí, z toho 21 utrpělo zranění. U devíti z nich je středně těžké.

Liberecká nemocnice kvůli většímu počtu zraněných vyhlásila traumaplán nejnižšího stupně.

Celkové škody vyčíslila Drážní inspekce na 1,6 milionu korun.

Nehoda se stala kolem 13:50 na železniční trati z Liberce do Frýdlantu,

s nákladním autem se střetl vlak jedoucí z Jindřichovic pod Smrkem do Liberce. "Nehoda se stala na železničním přejezdu zabezpečeném světelnou výstražnou signalizací bez závor," doplnil mluvčí Drážní inspekce Martin Drápal. Největší škoda je podle něj na vlaku - milion korun, na půl milionu vyčíslili poškození trati a na 100.000 korun odhadli škody na autě. Nehoda na šest hodin zastavila na trati

provoz, České dráhy nasadily autobusy. Vlaky se na trať vrátily krátce před 20. hodinou. (Genus, foto twitter hasičů LK)

#

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj